

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

o przyznanie emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 18 listopada 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 maja 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. przyznaje adwokat M. M. od Skarbu Państwa - Sądowi Apelacyjnego w (...) tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie powoda w postępowaniu kasacyjnym z urzędu 240 zł (dwieście czterdzieści) podwyższone o stawkę od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 listopada 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O. odmówił J. S. prawa do emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przyczyną odmowy było nielegitymowanie się przez ubezpieczonego wymaganym 25 letnim stażem składkowym i nieskładkowym.

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 10 lipca 2018 r., oddalił odwołanie. Ustalił, że wnioskodawca w spornym okresie nie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców przez co najmniej 4 godziny dziennie. Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z

dnia 8 maja 2019 r., oddalił apelacje odwołującego się. Po pierwsze, w całości podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji. Po drugie, zwrócił uwagę, że decyzją z dnia 19 stycznia 2017 r. organ rentowy uchylił zaskarżoną w sprawie decyzję. Przyczyną tego działania było to, że już w dniu 6 maja 2013 r. ubezpieczonemu przyznano prawo do emerytury (przy uwzględnieniu 25 lat, 4 miesięcy okresów składkowych, w tym 24 miesiące pracy za granicą). W ocenie Sądu odwoławczego w takich okolicznościach art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej nie znajduje zastosowania.

Skargę kasacyjną wywiódł ubezpieczony, zarzucił naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej i art. 382 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. Zdaniem skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W jego ocenie zwrot „jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu”, zamieszczony w art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej, nie ma zastosowania w przypadku, gdy wymagany 25 letni staż składkowy i nieskładkowy został uzupełniony okresami ubezpieczenia za granicą z art. 8 ustawy emerytalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Po pierwsze, przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. aktualizuje się wówczas, gdy skarga kasacyjna, a zatem jej podstawy *prima facie* są trafne. Mając na uwadze, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenie faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), staje się jasne, że nie mogło dojść do oczywistego naruszenia art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej oraz art. 382 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. Jeśli odwołujący się nie pracował w spornym okresie przez co najmniej cztery godziny w gospodarstwie rolnym rodziców, a takie ustalenie faktyczne poczynił Sąd Okręgowy i zaakceptował jej Sąd odwoławczy, to Sąd

Najwyższy nie może tego ustalenia faktycznego pominąć – w rezultacie oczywista zasadność podstaw kasacyjnych nie ma miejsca.

Po drugie, z art. 8 ustawy emerytalnej wynika, że okresy ubezpieczenia za granicą uwzględnia się przy ustalaniu prawa i obliczaniu wysokości emerytury. Oznacza to, że okresy te są traktowane jako okresy składkowe. W rezultacie, nie ma zastosowania subsydiarne doliczenie okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Zwrot „jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu” wypełnia się również w razie doliczenia do stażu okresów ubezpieczenia za granicą. Przepis art. 8 ustawy emerytalnej należy odczytywać w świetle art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, a ten stanowi, że okresami składkowymi są „okresy ubezpieczenia”. Wynika z tego, że „okresy ubezpieczenia za granicą” z art. 8 ustawy traktowane są jako „okresy ubezpieczenia” z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy, a to oznacza, że ich uwzględnienie następuje „na zasadach określonych w art. 5-7”. W rezultacie, stosowanie mechanizmu z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej jest wyłączone.

Każda z przedstawionych argumentacji samoistnie wyklucza uznanie oczywistości skargi kasacyjnej. Nie doszło zatem do ziszczenia się przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Należało zatem orzec jak w sentencji.